

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

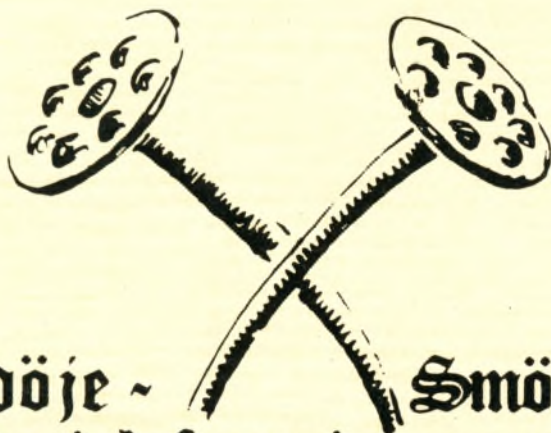
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Ledöje ~ Smörum
historisk forening og arkiv

6. Årgang Nr. 3 1984

Julestue

lørdag den 1. december 1984
kl. 14-17

—oooOooo—

KORSANG

OPLÆSNING

JULEKONKURRENCE

JULETRÆ

JULEKLIP

GLØGG, ÆBLESKIVER, KAFFE
kan købes

—oooOooo—

KIG IND — ALLE ER VELKOMNE!

LUCIA-OPTOG

13. december var Sankta Lucias dag. Dagen har fået sit navn efter en ung pige, der hed Lucia. Hun levede i slutningen af 200-tallet på Sicilien i Italien. Hun var ud af en fornem slægt.

Det fortælles, at hendes mor blev meget syg. Lucia og moderen tog ud til den hellige Agathes grav. Ved et mirakel blev moderen pludselig rask. Lucia blev meget glad. Hun lovede den hellige Agathe, at hun som tak ville leve som jomfru hele sit liv.

Lucia bad derfor sin mor om at få sin medgift med det samme. Den kunne hun jo lige så godt få, når hun ikke skulle giftes. Så snart hun havde fået pengene, gav hun dem til de fattige.

Hendes kæreste blev sur. Han kunne ikke forstå, at hun ikke ville giftes med ham. Han blev så gal, at han henvendte sig til de romerske magthavere. Han fortalte, at Lucia var kristen. Det måtte man ikke være på det tidspunkt. Man skulle dengang tilbede den romerske kejser som en gud. Lucia blev derfor ført for retten og anklaget, fordi hun var kristen.

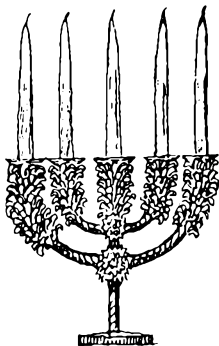
Lucias dom var hård. Hun skulle brændes på bålet. Hun blev lagt på bålet, og der blev tændt ild. Der skete et mirakel! Flammerne gjorde hende ikke noget! Og det selv om man havde smurt hende ind i brændbare materialer som beg, harpiks og olie!

Bøddelen blev irriteret. Han tog derfor sit sværd og borede det igennem Lucias hals. Det dræbte den unge pige.

Alt dette skulle være sket i år 304.

Det kan ikke undre, at Lucia senere blev ophøjet til helgeninde. Hun havde lidt en grufuld død på grund af sin kristne tro.

(Fra Jens Jørgen Nygaard: Fester og højtider, 1984.)

Historisk forenings julestue, 3. dec. 1983.

VEJEN TIL TOGET

Inden Frederikssundsbanen blev bygget, var det meget besværligt at rejse fra Hove til København.

Da så banen kom, savnede man fra Hove en ordentlig forbindelse til Veksø station, idet vejen Hove-Veksø var i en meget slet forfatning og ikke offentlig.

Vejen søgtes optaget som offentlig, hvilket fremgår af en gammel skrivelse.

De tre underskrivere var gårdmænd i Hove by. De iværksatte en pengeindsamling, og vejen blev istandsat, og broen bygget. Selv i dag er der kun tre offentlige forbindelser over Værebroså.

Ved Veksø station byggede købmand Toxværd en restaurant med rejsestald til opstaldning af heste. Dette skete ved århundredskiftet. Men kort efter 1. verdenskrig blev restauranten nedlagt og er siden benyttet som privat beboelse.

Fra Hove kørte gårdmændene på skift med byens mælkevogn mælken til Veksø station tidligt om morgenen, da toget gik allerede ved 6-tiden. Så morgenmalkningen måtte påbegyndes ved

4-tiden, ja om sommeren, når kørerne gik ude i engene, måtte fodermesteren endnu tidligere op, for så skulle han jo først ud og drive kørerne sammen, malke dem, og så hjem med mælken. Og afsted til toget.

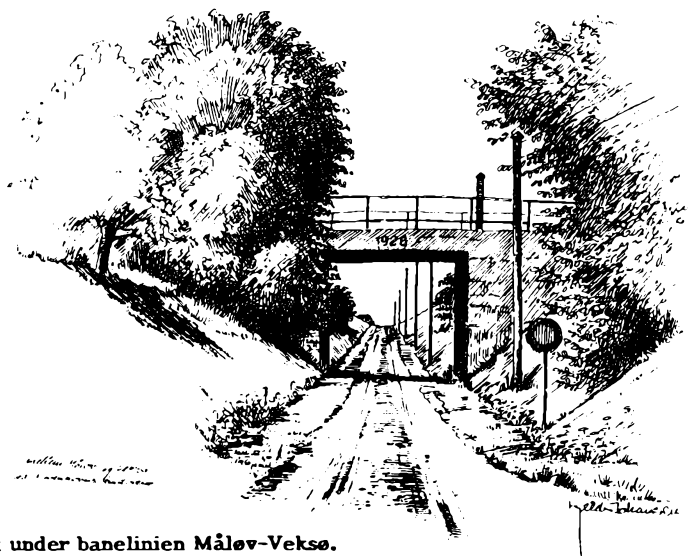
Med de betydelige mosearealer i Veksø og Hove fik Veksø station under 1. verdenskrig en meget stor tørvetransport. Den store tørveproduktion gav også penge til nogle. En af disse tørvefabrikanter troede vel, at det aldrig kunne få ende, så han byggede en stor villa (til daglig kaldet "Slottet") på Vasselunds jord. Men da "Slottet" var færdigt, var tørve-eventyret også færdigt, og slottet stod mere eller mindre tomt i en årrække, men er siden blevet en slags hjem under Skt. Hans.

Det, der gjorde Veksø station til en stor station, var for en meget stor del godstransporten. Tørvene, mælken, slagte kreaturerne til København -- og den anden vej: bygningsmaterialer og købmændsvarer.

Alt dette gav en helt anden aktivitet end i dag, hvor stationen endog er uden betjening en stor del af døgnet.

I næsten 60 år har jeg kendt Veksø station. Navnlig minderne fra barndomstiden står klart. Der var altid noget festligt ved de gamle damptog. Og selv i en ventesal kunne der være en egen hygge, ikke mindst om vinteren, når kakkellovnen stod rødglødende.

Vilhelm Nielsen, Hove. (Fra "Livet langs banen", 1979.)

Viadukt under banelinien Måløv-Veksø.
(Tegning af Kjeld Johansen, Ballerup.)

LIDT OM VAND- OG VINDMØLLER VED HOVE MØLLEGAARD

Hvor Ledøje-Smørum Kommune har sin udfaldsvej mod vest, slår vejen et stort sving uden om Hove Møllegaard, inden Hove Å og grænsen til Østrup passerer.

Foruden den flade møllesø har Hove Mølle her igennem tiderne i ensom majestæt ligget som sognets vestlige bastion, og omend trafikken har været af en anden art, end vi kender i dag, har der givet været en livlig færdsel af svedige heste til og fra den travle mølle.

Det første, vi kender til Hove Mølle, er Vor Frue Kloster i Roskilde, der står som ejer omkring 1450. Efter Reformationen måtte Kirken som bekendt afgive sit jordegods, og møllen blev da overdraget Vartov Hospital i København og var fæste herunder indtil 1784, hvor Vartov solgte sit bøndergods i Hove til Kronen.

Omkring 1787 blev Hove bymarker udskiftede. En af gårdene fik sin jordlod i møllemarken, men blev aldrig udflyttet, for daværende ejer af møllen, Jørgen Lund købte den udflyttede jordlod, som han tillagde møllegården. Denne var allerede på dette tidspunkt selveje og lå herefter med et tilliggende på omkring 100 tdr. land.

Omkring 1680 bestod Hove Mølle af både en vandmølle og en vindmølle.

Hovedmøllen var vandmøllen med 2 små og 1 stor kværn, drevet ved 1 underfalds- og 2 overfaldshjul. Møllesøen fik sit tilløb fra nogle småsøer ved Catrineberg gennem Hove Å, der havde et meget ringe fald, hvorfor både å og møllesø tit måtte oprensnes. Hertil kom så vindmøllen, der var placeret på bakken nord/øst for gården og altså på den modsatte side af vejen. Det var en såkaldt stubmølle, der egentlig havde stået på Præsteageren i Ledøje i henved 200 år, men nu solgtes til Hovemølleren, der lod den genopføre på bakken for at kunne beherske både vand- og vindkraften i sin gerning. Omkring 1840 blev stubmøllen udskiftet til en hollandsk vindmølle.

Den "gamle Lund" var gift 2 gange, og en kort tid omkring 1800 står hans søn af 2. ægteskab, Jørgen Christian Lund som ejer af møllen, inden han i 1802 sælger ejendommen til Jens Peter Kornerup for 21.054 rigsdaler. Kornerup var da kun 26 år gammel, men som søn af storkøbmanden Peder Kornerup i Roskilde har

han jo nok haft et passende "rygstød".

Den nye møllejer gifter sig omtrent samtidig med Karen Marie Hauerberg, der skænkede ham ikke færre end 13 børn. Flere af børnene giftede sig ind i egnens gårdmandsslægter, og efterkommere kan stadig findes på egnen.

Kornerup yndede ikke at tage del i det daglige arbejde, ud over at sætte sine folk i sving. Derimod siges det, at han levede som "en herremand", holdt ridehest og ellers muntrede sig med at køre på visitter i sin lukkede kalechevogn forspændt 2 sorte oldenborgheste.

Da Kornerup ejede møllen, havde den et tilliggende på omkring 90 tdr. land. Bygningerne bestod af 1 stuehus, 3 udhuse eller avlsbygninger og alle af bindingsværk og med stråtag. Hertil en stor og en lille vandmølle, en stampemølle samt et bageri og så vindmøllen på bakketoppen.

Der formalede ikke mindre end 3.800 tdr. korn årligt, hvoraf de 300 tdr. til mel og 200 tdr. til gryn. Der var selvsagt flere møl-

lersvende og drenge beskæftigede på møllen. Hvis det i en tid havde været vindstille, så egnens vindmøller ikke kunne arbejde, kom også "udenbys" kunder, helt fra Herstederne og Risby o.s.v., og så kunne der nok være trængsel i møllegården, hvor heste spændtes fra og for, – og i møllestuen, hvor der stod øl, brændevin og tobak til gratis afbenyttelse af møllegæsterne – og hvilket nok også kunne være årsag til en ekstra drikkeskilling til drengene og gårdskarlen.

Herforuden var der i bageriet beskæftiget et par bagersvende og i stampemøllen havde stampemesteren nok at gøre med at valke bønderkonernes hjemmegjorte klæde.

I 1846 døde Jens Peter Kornerup, og 1853 overtog sønnen Anders Kornerup møllen efter sin moder. Han var imidlertid ugift og døde 1864.

Møllens velstandstider var nu forbi, i hvert fald blev ejendommen samme år solgt ved auktion til møller Niels Brechvold. Han fik heller ikke mange år på møllen, før han døde, og derefter lod

Ved genopbygningen efter branden i 1907.

arvingerne den drive ved bestyrer indtil 1873, hvor Jens Severin Jacobsen fra Sengeløse køber den.

Jacobsen var både en driftig og dygtig mand. Han fik hurtigt udført en del jordforbedringsarbejder, og der blev sat skik på den efterhånden noget forsømte ejendom. Omkring 1890 nedlægges bageri og stampemølle. Efterhånden som Jacobsen blev ældre, skiftede tiderne, der ikke var de bedste for landbruget, og det var samtidig vanskeligt at få arbejdet ordentligt udført. Derfor solgte han 1898 Møllegården til sin afdøde hustrus brodersøn, møllersvend Valdemar Petersen, for 52.000 kr., samtidig med at han forbeholdt sig aftægt på livstid.

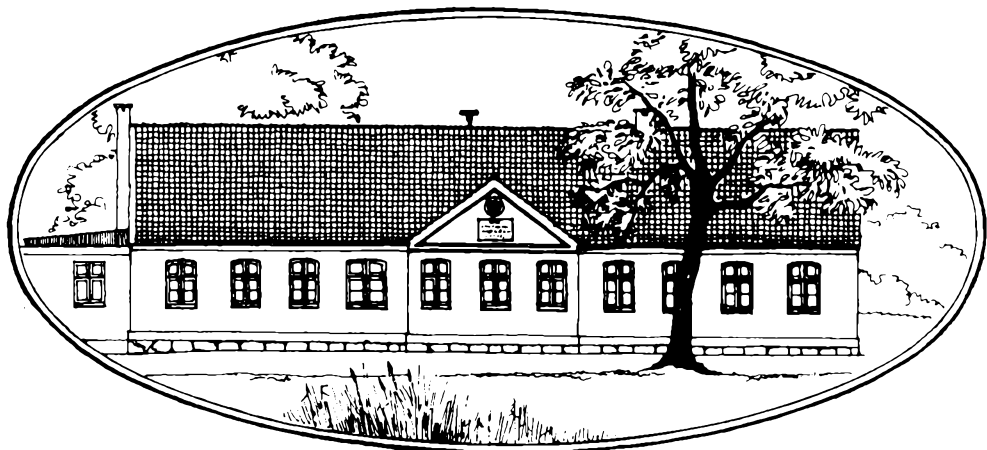
I 1907 brændte avlsbygningerne ved uforsigtighed fra en karl, der tærskede med plejl i laden. Bygningerne blev genopført på samme plads, men nu rummeligere og moderne indrettet, ligesom der omkring 1915 blev installeret en stor stålvalsekværn, og man overgik til motorkraft som drivmiddel. Men henimod 30'erne skifter tiderne igen. Der var dårlige priser på produkterne, og med elektricitetsens udbredelse anskaffede landmændene selv kværne. Mølleriet havde nået sin ende – nye indtægter måtte findes. Petersen begyndte udvinding af grus, hvoraf der lå store mængder lige under overfladen på arealet nord/vest for gården. Og foruden vejanlæg rundt om på Sjælland er startbanerne på Værløse flyveplads bygget på Hovegrus.

Valdemar Petersen døde i 1945, hvorefter enken afhændede ejendommen, der senere har skiftet ejer flere gange, og ud over landbrug og grusgravning har den huset så forskellige forhold som araberhestestutteri og hønse- og ægproduktion. Men af de mange hundrede års møllevirksomhed er ingen spor tilbage.

Bent Eggert.

Efter:

- Käthe Skov Larsen: Træk af Hove Møllegaards Historie
(Gundsø Hist. forenings årshæfte 1975)
- J. P. Jørgensen: Historiske Optegnelser om Ledøje-Smørum
Sogne, 1925.

Smørum Gamle Skole
(Tegning af Nya Sebulonsen, Birkerød)

NYT FRA LOKALHISTORISK ARKIV

Arbejdet på Lokalhistorisk Arkiv går støt og roligt med registrering af afleveret og indsamlet materiale fra årets forløb. Især fik vi omfattende afleveringer af arkivalier i forbindelse med vores udstilling om "Selvstændighedskampen". Også foreningsindsamlings-kampagnen giver os til stadighed gode afleveringer.

Til gengæld er der lidt stilstand i aflevering af fotos, enten som gave eller til affotografering, men det har vores dygtige fotohold og kommunens langtidsledige fotograf rådet bod på med deres mange billeder af erhvervsvirksomheder, og billeder fra aktuelle begivenheder i kommunens daglige liv.

Selv om vi primært samler materiale af gammel eller ældre dato, så efterlyser vi alligevel også nyere arkivalier. Bl.a. ville det være en stor lettelse for os, hvis alle foreninger, kirken, skolerne og andre institutioner løbende ville sende os deres medlemsblade og andre publikationer til vores "småtrykssamling".

Vi har efterhånden en hel god "lokalsamling", bestående af gamle artikler fra Amtet og Herredet, artikler om gamle sagn og fund i Ledøje-Smørum, J. P. Jørgensens arbejder, artikler om kirkerne, om skolerne, om Edalgave og andre gårde eller bygninger, og interviews eller artikler med og om kendte folk i Kommunen.

Alt dette kan studeres her på stedet i Arkivets åbningstider; det samme gælder tidsskrifter og bøger.

K.F.

EDELGAVES BRAND 1782

EDELGAVES ejer JACOB BORNEMANN blev i året 1782 ramt af en ny ulykke (den første var kvægpesten i 1769), idet en ildebrand lagde samtlige bygninger i aske, bortset fra et lille hus i nærheden.

Ilden opstod i kostalden og bredte sig med en sådan voldsomhed, at al besætning og inventar brændte: 31 heste, 60 styk kvæg, en del svin og får, og alle vogne og redskaber. Gårdens beboere reddede sig i det blotte linned og måtte ty til de nærmeste byer, Hove og Smørumovre for at låne klæder.

Jacob Bornemann påbegyndte straks opførelsen af nye bygninger, nu af grundmur med tegltag, men han nåede kun at bygge den midterste del af hovedfløjen, sidefløjene og avlsbygningerne. Hans helbred var nu nedbrudt, og han så sig nødsaget til at sælge Edalgave i 1786.

Mindetavle i Smørum kirkes våbenhus.

Af erkjendtlige Beboere i Smørum Sogn opsat til Minde for Efterkommere om Kammerraad Jacob Bornemanns Velgjørenhed ved i sit Testament af 12te Decb. 1787, at legere 500 Rdlr., hvis aarlige Rente skulde anvendes til Bedste for Smørum Sogns Fattige.

Tvende smukke nye Viser
om den forstræffelige

Fldebrand

i Edelsgave-Gaard

Natten imellem den 28 og 29de Jan. d. Naar, hvorved alle Bygninger, undtagen det nye Vaaningshuus, bleve opbrændte tilligemed 60 stk. Qvæg, 31 Heste, endeel Sviin og Vædre, alle Vogne og Tilbehør, 3 Stakke Halm i Gaarden, med meget mere, og det saa pludselig, at de stakkels Mennesker maatte løbe nøgne af Sengene til næste Bye og laanz Klæder.

Den første.

O Skabning! hvad har du at
Under Melodie: Det hendte sig, Jephtha den

Den Anden.

Jeg blev onspændt af Frygt
Synges som: Christillis, du mit Verdens

Kjøbenhavn.

Frygt hos L. N. Svares Esterleverste, i store
Kamillestrædet Nr. 39.

1.

O Skabning! hvad har du at bryste dig af,
Hvad er vel din Rigdom og Kræfter?
Naar Herren borttager alt hvad han dig gav,
Din Stolthed maae vel give efter,
Du ej kan formaae
Mod Himlen at staae,
Thi Herren kan tage og give.

2.

Betragt kun, o Menneske! alt hvad du kan
Af Skabninger, Held og Ulykke!
Mon Alting ei staaer udi Skaberens Haand,
Og drives alt efter hans Tykke?
Hans Villie staaer,
Naar Alting forgaaer,
Thi Herren kan give og tage.

3.

Saa bør vi at tænke, naar Almagten slaaer
Og Alting geraader til Skade,
Om al vores Velfærd i Lue end staaer,
Om Himlen os synes at hade,
Gud er vores Ven,
Han hielper igien,
Thi Herren kan tage og give.

5.

Omspendte af Frygten og Fælhedens Skræk
Og Ildens fortærende Flammer,
Løb' alle forbaused' i Angesten væk
Fra denne forskrækkelig' Jammer,
At de kunde paa
Sig Klæder dog faae,
Men Herren kan tage og give.

4.

Gud hielpe de Stakler, som saa maatte flye
Fra Gaarden ved Navn Edelgave
Om Natten, og nøgne, til nærmeste Bye,
Fra alt hvad de eie og have!
Gud kom dem ihu
Og trøste dem nu!
Thi Gud! du kan give og tage.

6.

Den Stønnen og Brølen af Bæster og Qvæg
Kan ingen for'stille sit Øre,
Hvor Vædrene bræged' og Svinene skreeg',
Var gyselig grusomt at høre,
Dog kunde man ei
Udfrie dette Qvæg,
Men Herren kan give og tage.

7.

Gud frie os fra Ildens forskrækkelig' Magt,
Som mange desværre har prøvet,
Hvis Velfærd ved Flammen i Aske er lagt,
Hvor Ilden sin Magt har udøvet.
Gud hielpe enhver,
Som hielpeløs er,
Thi Herren kan tage og give.

(Fra J. P. Jørgensen: "Historiske Efterretninger om Hovedgaarden Edelgave"
Aarbo for Historisk Samfund for Københavns Amt, 1914.)

HUSNUMRE ER EN PRAKTISK FORORDNING

For nylig kunne man til sin forbløffelse læse, at man i en verdensby som Tokio først nu var ved at indføre husnumre. Det forekommer os at være næsten umuligt at finde frem i vore byer, hvis ikke husene var forsynede med numre, og dog er det kun omkring hundrede år siden, at den nuværende nummerering blev beordret i en stor by som København.

Det var den 26. oktober 1859, der udstedtes en forordning om, at ethvert hus skulle forsynes med et påmalet løbenummer, der uddeltes på rådhuset efter det nye system med lige numre på højre side af gaden og ulige numre på venstre, begyndende i den ende, der var nærmest Kongens Nytorv.

Hvorledes klarede man sig før? En lang tid benyttede man sig af husenes lange og upraktiske matrikelnumre, men før 1771 var ingen gader her i landet forsynet med husnumre. En tilfældig annonce i Berlingske Tidende af 18. februar 1760 giver et indtryk af problemet, når det hedder: "Hos Bogtrykker Nicol. Møller, boende i Friderichsberg-Gaden, første Dør paa højre Haand fra Gammel Torv, antages Prænummeration . . ."

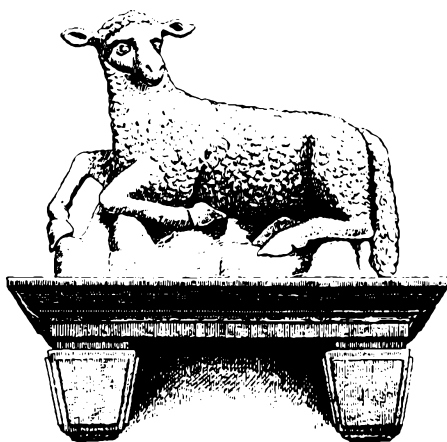
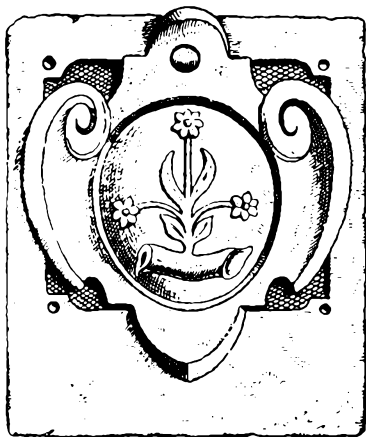
Helt uden hjælpemidler var man heller ikke. På et ret tidligt tidspunkt begyndte de mere velhavende husejere i byerne at give deres huse navne, ofte fra dyreriget, som: Den gyldne løve, Hønen, Den sorte ravn, Hvalfisken, Pelikanen, Sorte hest, Det hvide lam, Bjørnen og så videre. Navne som Vildmanden, Den gyldne høvl, Månen, Druen og Den gyldne sol forekom også, og da man hurtigt fandt ud af at hænge et skilt ud, for at fremmede lettere kunne finde huset, vrimlede det med dyr og vildmænd, samt måner og sole i alle mulige farver. Meget kan der siges om det, men kedeligt har det ikke været, og når man så tilmed tager i betragtning, at de forskellige husejere yndede at male deres ejendomme i stærke farver for på den måde at tiltrække sig opmærksomheden, må datidens byer have frembragt et ret broget skue.

Imidlertid var det jo ikke alle, der havde skilt ude. I de fattige kvarterer var det kun enkelte huse, der havde navn, men så snyltede man på disse på den måde, at man forklarede sin adresse som værende f.eks.: I seks huse fra Det hvide lam i Åbenrå, når man bevægede sig mod nord.

Det er hævet over enhver tvivl, at den tilrejsende, der søgte et bestemt hus, til stadighed måtte spørge sig for. Ganske vist havde gaderne navne, men på grund af den uregelmæssige bebyggelse

kunne det være meget svært at finde frem til, hvor den ene gade begyndte, og den anden holdt op. Det var heller ikke altid, at de indfødte i lidt store byer selv var klar over, hvad en stump gade hed, for gadeskiltning ved hjørnerne blev først almindeligt i slutningen af 1700-tallet efter et kongeligt påbud.

Det kan ikke undre, at fodposten, der hver dag bragte breve ud, måtte tage særlige midler i anvendelse for at finde frem til adressaten i de lidt større byer. Hver gang han kom til en ny gade, ringede han med en klokke og slog nogle kraftige slag på en gonggong, hvorved folk kom strømmende til. Når han på den måde syntes at have vakt tilstrækkelig opmærksomhed, råbte han med skingrende røst navnene op på dem, han havde brev til. De breve, som han ikke fik afleveret, lå han så inde med til næste besøg, hvis ikke adressaterne selv afhentede dem på budets bopæl.

Den første lille forbedring af forholdene skete i København i 1728, da det blev bestemt, at vartegn ikke mere måtte hænges som skilte uden for husene, men derimod skulle afbildes på en sandsten, der så kunne indmures over porten. Anledningen til denne forordning skyldtes et ønske om at skille bomærkerne fra købmændenes og håndværkernes skilte, der jo var en form for reklame. Ofte havde bomærke og laugsmærke tjent samme formål. En handskemager hængte f.eks. en rød handske uden for sit hus for at trække folk til. Gik hæn hen og døde, og sønnen, der måske var embedsmand, arvede huset, blev dette ved at hedde: Den røde handske, hvad der var et glimrende bomærke, men det kunne være til stor forvirring for folk, der søgte en handskemager.

Disse sandstens-bomærker ses endnu over porten til mange af byens gamle huse. Ofte kunne et bomærke udvikle sig til et helt våbenskjold, men i reglen fortsatte man med de folkelige betegnelser. Der var dog stadig mange huse uden vartegn, men så var der til gengæld dem, der både havde to og tre. Det skete jo, at en husejer ved fraflytning tog sit bomærke med til den nye ejendom, hvor der i forvejen var et. Selv om han nu tog det gamle mærke ned, hvad der ikke altid var tilfældet, kunne man være sikker på, at gadens beboere stædigt holdt fast ved husets gamle navn, hvorfor det næsten var umuligt for fremmede at finde frem, hvis de kun kendte det nye.

Tanken om indførelse af husnumre er gammel. Allerede i 1512 forsøgte man i Paris at gennemføre en nummerering af boderne. Det hele druknede dog i spot og latterliggørelse, da pariserne ikke var modne til at indse, hvilke fordele planen havde.

I København dukkede tanken om en gennemført nummerering af husene først op i 1770, da Hans Holck, udgiveren af Adresseavisen og grundlæggeren af Københavns Vejviser, slog til lyd for en nummerering, synlig for alle. Ethvert hus havde jo længe haft sit matriculenummer, men det havde ikke hjulpet stort, da det kun var kendt af myndighederne og husets ejer. Først efter 1756 blev nummeret opgivet i dokumenter og lignende, men nogen betydning mand og mand imellem havde det ikke.

Forbavsende hurtigt reagerede myndighederne på Hans Holcks forslag. Den 8. maj 1771 bekendtgjorde Chr. VII eller vel rettere Struensee:

"Da Hans kongelige Majestæt allernaadigst vil, at hver gaard og huus her i staden skal være nummereret, saa vilde ejerne tilraade Hans Majestæts allernaadigste Viljes efterlevelse, lade stædets nye Matriculs Nr. med Olie-farve male uden paa Bygningen, paa et saadan sted, hvor det kendeligt kan være at se."

Ganske vist fik hvert hus nu sit matrikelnummer over døren, men det være sig langt fra, at alt fungerede tilfredsstillende. I reglen var numrene malet for højt, så man i de smalle gader havde vanskeligt ved at opfatte dem. Noget andet var, at vind og vejr hurtigt gjorde det af med malingen, der forsvandt. Ingen var villig til at friske tallene op, for den jævne mand holdt fast ved bomærkesystemet.

Imidlertid fandt kronprins Frederik, at nummereringen effektivt burde gennemføres, hvad den da også blev i 1793. Fra nu af var politiet mere påpasseligt med at kontrollere, at der til stadighed fandtes et læseligt nummer over hver port eller dør.

Gamle annoncer viser, at man nu drog virkelig nytte af ordningen. Da husene i hvert kvarter nummereredes for sig uden hensyn til gaderne, havde systemet dog sine skavanker. Det var ikke altid så ligetil at finde et bestemt nummer, da der i mange gader kunne forekomme store og uberegnelige spring i talrækkefølgen, ligesom der kunne opstå problemer, hvor den ene side af gaden tilhørte ét kvarter, og den anden side et andet. Det kunne da ske, at der fandtes to eller flere ens numre -- hvad der unægtelig kunne virke forvirrende.

De større provinsbyer gik også i gang med at nummerere, men godt blev det først, da kaptajn Krak udarbejdede det nummer-system, der overalt i landet er gældende i dag, og som indførtes i 1859.

Det er efterhånden så ganske selvfølgeligt gledet ind i vor hverdag, at vi ikke skænker det en tanke. Der er ingen vanskeligheder med at finde et bestemt hus, og vi behøver ikke som vore forfædre at vandre spejdende gennem byen for at finde en vildmand, en pelikan eller en sølvpil, men den poesi, der trods alt var forbundet med disse gamle navne, har desværre også måttet vige for denne praktiske løsning af problemet.

(Artikel af Chris Parø, Bygge og Bo, 1965.)

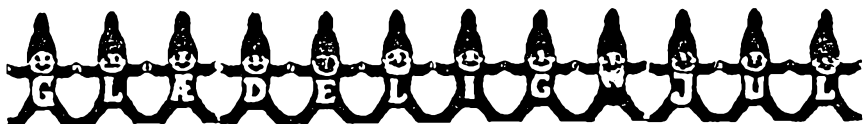
FOREDRAGSRÆKKEN 1984-85

3. oktober **"Drømmen om Amerika"**
v/cand.mag. Niels Larsen, konsulent på National-
museets udstilling i Brede.
7. november **"Hama — en by i Syrien"**
v/overinspektør fru Louise Buhl, Nationalmuseet.
9. januar **"Gammel dansk landbohusflid, fra jydepotter og
uldhoser til løvsavsarbejde og orkis"**
v/museumsinspektør Carsten Hess, det nye egns-
museum, Færggården, Frederikssund.
6. februar **"Befolkningen på Alheden"**
(foredragsholder bekendtgøres senere)
6. marts **"Træskibe gennem tiderne"**
v/Erik og Bent Andersen, rig- og sejlspecialister
fra Vikingeskibshallen i Roskilde.

Foredragene bliver holdt i Smørum gamle Skole, Smørum Bygade 35, alle aftener kl. 19.30. Kaffe med brød koster kr. 10. Prisen for hele foredragsrækken er kr. 60, pensionister dog halv pris. Alle -- også ikke-medlemmer -- er velkomne, pris pr. foredrag kr. 15.

ANDRE ARRANGEMENTER:

- 17.-18. november: Udstilling i Skibstedhallen i Veksø.
1. december: Julestue.
27. februar 1985: Generalforsamling.

FORENINGENS BESTYRELSE:

Formand:	Lone Brüsch	97 37 32
Næstformand:	Vilhelm Nielsen	16 90 12
Kasserer:	Erik Petersen	65 25 79
Sekretær:	Bent Eggert	97 40 18
	Else Herrmann	97 51 96
	Jaure Nielsen, arkæologi	65 69 05
	Steen Asger Jensen	65 03 09
Suppleanter:	Søren Spon	66 16 17
	Poul Zeiler, foto	65 13 41
Revisorer:	Elin Jakobsen	
	Holger Flyge	
Suppleant:	Lars Jensen	

ARKIVET:

Adresse: Smørum Bygade 35, Smørumovre, 2760 Måløv

Åbningstid: den 1. torsdag i hver måned, kl. 19.30-21.30
den 2. lørdag i månederne sept.-maj, kl. 11-13
og efter aftale.

Arkivarer:	Bent Eggert	97 40 18
	Kirsten Faulk	97 50 63

Årskontingent 1984: kr. 50,00, pensionister kr. 25,00.

Dette blad udgives af:

LEDØJE-SMØRUM HISTORISK FORENING OG ARKIV
med Kirsten Faulk som redaktør.

Næste nummer af bladet udkommer i februar.

Foreningens bomærke er tegnet af Bent Eggert.

De viste fotos af nyere dato er taget af:

Lars Strøander, Poul Zeiler,

ISSN - 01090712

HOVE OFFSET (02) 16 92 72